

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 235/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 235/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești este elaborat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în vederea armonizării prevederilor Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2017, cu prevederile Legii taxei de stat nr. 213/2023, ca urmare a modificărilor operate prin Legea nr. 94/2025 pentru modificarea unor acte normative, precum și cu modificările operate la Codul de procedură civilă și Codul de executare prin Legea nr. 187/2025. Prin Legea nr. 94/2025 au fost operate modificări la Legea taxei de stat, prin impunerea cu taxă de stat a contestațiilor depuse de către operatorii economici în cadrul procedurilor de achiziție publică, sectorială și de concesiune. De asemenea, legea a fost completată și cu reglementări legale privind restituirea taxei de stat în cazul în care contestațiile în cadrul procedurilor de achiziție au fost admise integral sau parțial. Astfel, în cazul în care în rezultatul examinării contestațiilor de către ANSC, acestea vor fi admise integral sau parțial, operatorii economici vor avea dreptul la restituirea taxei de stat achitate, în cuantumul prevăzut de lege. Prin Legea nr. 187/2025 au fost introduse modificări la art. 89 din Codul de procedură civilă prin excluderea încheierii de restituire a taxei de stat care urmează a fi anexată la cererea de restituire, precum și a fost completat Codul de executare cu art. 160¹ care reglementează excluderea procedurii judiciare de întoarcerea executării prin intermediul instanței de judecată, în cazul amenzilor contravenționale acestea urmând a fi restituite conform procedurii stabilite de Guvern. Astfel, la depunerea cererii privind restituirea sumelor plătite în plus (taxa de stat, amenda contravențională, ș.a.) contribuabilul nu va fi obligat să prezinte o încheiere judecătorească prin care să fie dispus expres restituirea acestor sume. Astfel, obiectivul prezentului proiect constă în actualizarea unor prevederi ale Regulamentului privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, cu prevederile Legii taxei de stat, Codului de executare și ale Codului de procedură civilă în partea reglementării procedurii privind restituirea mijloacelor bănești (taxa de stat, amenda contravențională, ș.a.).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Legislația actuală reglementează că restituirea mijloacelor la contul bancar și/sau de plăți al contribuabilului se efectuează doar în baza unui document ce confirmă dreptul la restituire, adică un act judecătoresc care dispune expres restituirea sumei plătite în plus, astfel, apar situații când contribuabilii sunt puși în situația de a înainta o nouă cerere în judecată, ce presupune costuri suplimentare pentru acesta, prin care să solicite emiterea unei încheieri prin care să fie dispusă expres restituirea taxei de stat sau a amenzii contravenționale achitate. În forma actuală, procedura de restituire a sumelor achitate în plus presupune un timp îndelungat de soluționare, ceea ce afectează drepturile contribuabililor și eficiența administrativă.

Astfel, o procedură simplificată ar permite soluționarea rapidă a cererilor de restituire, cu implicarea minimă a solicitantului, reducând costurile administrative și creând un climat de încredere între contribuabil și autoritate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiectul înaintat se propune modificarea punctelor 15, 37 și 38 din Regulamentul privind stingerea obligației fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, în legătură cu modificările operate la Codul de procedură civilă și Codul de executare prin Legea nr. 187/2025, care vor intra în vigoare de la 01.01.2026.

Proiectul prevede și completarea Regulamentului cu o normă juridică nouă care reglementează restituirea taxei de stat conform prevederilor art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea taxei de stat nr. 213/2023 și anume, restituirea taxei de stat achitate în cadrul contestațiilor în procedurile de achiziții publice dacă contestația este admisă integral sau parțial.

De asemenea, la depunerea cererii privind restituirea amenzii contravenționale, contribuabilul nu va fi obligat să prezinte actul judecătoresc care să dispună restituirea acesteia, ci doar actul judecătoresc prin care a fost încetat procesul contravențional, anulat sau declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție. Respectiv, restituirea amenzii contravenționale se va efectua în baza acestui act judecătoresc din urmă.

În cazul taxei de stat achitate în cadrul contestațiilor în procedurile de achiziții publice, restituirea se va efectua în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii de restituire de către contribuabil, în baza deciziilor, prin care s-a dispus admiterea integrală sau parțială a contestației, remise Serviciului Fiscal de Stat de către Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor.

Aferent intrării în vigoare a actului normativ, menționăm că subpunctele 1), 2) și 3) din proiect intră în vigoare la data de 01 ianuarie 2026, or, modificările operate prin Legea nr. 187/2025 la Codul de procedură civilă și Codul de executare vor intra în vigoare la data de 01 ianuarie 2026. Astfel, este esențial ca modificările hotărârii Guvernului să fie în concordanță cu data intrării în vigoare a normelor primare, asigurându-se în acest fel o coerență legislativă.

Subpunctul 4) din proiect se propune să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, or, propunerea de modificare vine în contextul constatării unui vid legislativ apărut în urma implementării noi legislații în domeniul contestațiilor în cadrul procedurilor de achiziție publică și anume, restituirea taxei de stat în cazul în care contestația a fost admisă integral sau parțial.

Astfel, propunerea de modificare este determinată de necesitatea stringentă de stabilire a unor reglementări pentru situațiile când în rezultatul examinării contestațiilor în cadrul procedurilor de achiziție acestea sunt admise integral sau parțial, taxa de stat achitată se restituie operatorilor economici.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost analizate, or modificările sunt impuse de necesitatea executării legilor.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul va avea un impact pozitiv asupra sectorului public, deoarece prin ajustarea cadrului normativ se urmărește perfecționarea proceselor și a modului de administrare a resurselor publice, or modificarea Regulamentului este fundamentată de necesitatea asigurării eficientizării cheltuielilor suportate de către autoritățile publice în procesul de comunicare cu

contribuabilii precum și în cadrul acțiunilor de restituire a amenzilor contravenționale și a taxei de stat achitată în cadrul litigiilor judiciare.
Prin modificările propuse se urmărește simplificarea procedurilor de restituire a taxelor și amenzilor contravenționale, ceea ce va reduce sarcina instanțelor judecătorești și va eficientiza gestionarea resurselor în administrația fiscală și sistemul judiciar.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Reieșind din scopul proiectului actului normativ, implementarea acestuia nu va implica cheltuieli financiare suplimentare din contul bugetului de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului pe site-ul web oficial al Ministerului Finanțelor (www.mf.gov.md), secțiunea – Transparența decizională https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-hg-cu-privire-la-modificarea-hg-nr-2352017-pentru-aprobarea-regulamentului-privind , precum și pe portalul www.particip.gov.md , https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-hotararii-guvernului-nr-2352017-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-stingerea-obligatiei-fiscale-prin-compensare-sisau-restituirea-mijloacelor-banesti/14917
7. Concluziile expertizelor
Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre.
Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de hotărâre.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Implementarea prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului nu necesită modificarea altor acte normative. Proiectul a fost elaborat în corespundere cu dispozițiile legale și este în concordanță cu cadrulul normativ existent.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
--

Implementarea prevederilor proiectului actului normativ nu necesită adoptarea unor măsuri suplimentare.

Ministră

Victoria BELOUS